

ISSN: 2149 - 5645

International Journal of Humanities and Education

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi

YIL: 2024 CILT: 10 SAYI: 22

Yayıncı / Publisher

Dr. Halil TURGUT

Editörler / Editors

Dr. Gökçe Yükselen PELER & Dr. Halil TURGUT

Dil Bilimi Alan Editörü / Linguistics Field Editor

Dr. Gökçe Yükselen PELER

Eğitim Bilimleri Alan Editörü / Educational Sciences Field Editor

Dr. Halil TURGUT

Edebiyat Alan Editörü / Literature Field Editor

Dr. Şamil YEŞİLYURT

Halk Bilimi Alan Editörü / Folklore Field Editor

Dr. Eyüp Polat

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Psikoloji Alan Editörü/Psychology Field Editor

Dr. Zihniye OKRAY

Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Alan Editörü / Politics And International Relations Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Sanat Tarihi Alan Editörü / Art History Field Editor

Dr. Recep TEK

Teknoloji Eğitimi Alan Editörü / Technology Education Field Editor

Dr. Gürcan LOKMAN

Teknik İşler / Technical Services

Dr. Gürcan LOKMAN

Yayın Editörü / Production Editor

Saffet Alp YILMAZ

Yazı İşleri / Secretarial Work

Serkan YÜKSEL

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Bülent ŞEN / Kırklareli Üniversitesi - Dr. Fegani BEYLER / Bingöl Üniversitesi - Dr. Hakan AKÇAY / Yıldız Teknik Üniversitesi - Dr. Hristo SALDZHIEV / Trakia Üniversitesi - Dr. Maral TAGANOVA / Mahtumkulu Dil, Edebiyat ve Millî Elyazmaları Enstitüsü- Dr. Olga PİLLİ / Girne Amerikan Üniversitesi - Dr. Oxana MANOLOVA YALÇIN / Erciyes Üniversitesi - Dr. Pi-Chu KUO / National Pingtung Üniversitesi - Dr. Robert E. YAGER / Iowa Üniversitesi- Dr. Rysbek ALİMOV / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi- Dr. Zeki AKÇAM / Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi - Dr. Zeynep ELBASAN / İndiana Üniversitesi

İdare Merkezi / Adress

Yenidoğan Mahallesi, Alperen Caddesi, Köşker Konağı, Bina No: 11, Kat 13, Daire 40, Talas / Kayseri, Tel: +90 507 041 54 09

ijhe.org / editor.ijhe@gmail.com

Yayın Türü / Type of the Periodical

Altı aylık, uluslararası hakemli dergi / Biannually, international refereed journal

Tarandığı Uluslararası Dizinler / International Indexes Index

	Türk Eğitim İndeksi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	CiteFactor Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Arastirmax Scientific Publication Index Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Sobiad Atıf Dizini Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Scientific Indexing Services (SIS) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	ResearchBib Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İdeal Online Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	International Institute Of Organized Research (I2OR) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İSAM - İslam Araştırmaları Merkezi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 10.2021

İçindekiler / Context

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- 1 – 14** Determining the Organ Donation Attitudes and Altruism Levels of Teacher Candidates
Meryem KONU KADIRHANOĞULLARI & Arzu ÖNEL & Şule FIRAT DURDUKOCA
- 15 – 35** Fen Eğitiminde Artırılmış Gerçeklik Konulu Türkiye Adresli Lisansüstü Tezlerin Analizi
Burcu TORUN & Orhan KARAMUSTAFAOĞLU
- 36 – 54** İran Anayasasında İdare Hukukunun Temel İlkeleri ve İdarenin Anayasallaşma Süreci
Nematollah AGHABALAEI FANID
- 55 – 70** Türkü Geleneğinin Yeni Medyadaki Görünümü: “Sen Türkülerini Söyle” Adlı Program Örneği
Fatih BALCI
- 71 – 96** Korece ve Türkçede Sıfat-Fiil Yapısının Karşılaştırmalı İncelemesi
Tuğçe AKBULUT
- 97 – 120** Panik Bozukluğunda Bilişsel Davranışçı Terapi: Bir Vaka Sunumu
Semiha AKYÜZ & Meryem KARAAZİZ
- 121 – 132** Azerbaycan Üniversiteleri’nde Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
Saffet Alp YILMAZ & Billur ALIZADE
- 133 – 150** Ulıp Destanı’ndaki İyi Ruhlar
Gökçe Yükselen PELER¹ & Muhammed Burak GÜNERİ
- 151 – 180** Yapay Zekâ ile Toplumsal Dönüşüm: Sosyolojik Perspektif
Arif AKBAŞ
- 181 – 205** İran Meşrutiyet Meclisi’nin Bombalanmasından Beyaz Teröre: Vladimir Platonoviç Lyahov
Abdülbaki ÇELEN & Gökhan BOLAT
- 206 – 238** Pozitif Psikolojik Sermaye ve İş Stresi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Selin HİÇYILMAZ

¹ Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, E-posta: gokcepeler@erciyes.edu.tr ORCID: 0000-0002-9604-5101

239 – 256 Hayâlî Bey Divanı'nda Peygamberler

Melih Emre ŞAHİN

257 – 285 II. Abdülhamid Dönemi İptidai Mekteplerinde Okutulan 1903 Tarihli Ahlak Risalesi

Mert Ali EREN

Bilim Kurulu / Scientific Board

Dr. Ahmet ALBAYRAK / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Betül AYDOĞDU GÖRKEM / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Elçin İBRAHİMOV / Azerbaycan Milli İlimler Akademisi / Azerbaycan

Dr. Emrah BOZOK / Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu / Türkiye

Dr. Fatih BALCI / Kayseri Üniversitesi / Türkiye

Dr. Güven ARIKLI / Kıbrıs İlim Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Hülya ERAYDIN ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. İlkay GÜLERYÜZ / Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Dr. Könül MEMMEDOVA / Yakın Doğu Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Kutluk Kağan SÜMER / İstanbul Üniversitesi / Türkiye

Dr. Mehmet TOPAL / Anadolu Üniversitesi / Türkiye

Dr. Muharrem DAYANÇ / İstanbul Medeniyet Üniversitesi / Türkiye

Dr. Murat TURAL / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye

Dr. Mustafa ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Nevzat ÖZKAN / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Oğuz KARAKARTAL / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Selahittin TOLKUN / Anadolu Üniversitesi / Türkiye

Dr. Stoyan DİNKOV / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan

Dr. Sultan Murat TOPÇU / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Zihniye OKRAY / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BU SAYIDAKİ HAKEMLER / REVIEWERS IN THIS ISSUE

Prof. Dr. Ali ASKER Karabük Üniversitesi

Prof. Dr. Enver KAPAĞAN Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Göksel Sırrı TÜRKÖZÜ Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Serhat İREZ	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay ÖZSEVGEC	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur SARI	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Abdülkadir BAYRAM	Kayseri Üniversitesi
Doç. Dr. Ece Emre MÜZEZZİN	Uluslararası Final Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan ÇAPRAZ	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan YOSKA	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Erkam Temir	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Haşim ERDOĞAN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. İnci ERDOĞAN TARAĞCI	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR	Artvin Çoruh Üniversitesi
Doç. Dr. Nazım AKSOY	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür DOĞAN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ramis KARABULUT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Sultan OKUMUŞOĞLU	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur DURMAZ	Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alptuğ TOPAKTAŞ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Candan Kadriye GİRAY	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Dursun EŞSİZ	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emin HÜSEYİNOĞLU	Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Merve ÇAKINBERK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Gönel SÖNMEZ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Utku IŞIK	Millî Savunma Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sözen İNAK	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
Dr. Berrin AR PAMUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Bingül SUBAŞI	Yakın Doğu Üniversitesi
Dr. Cansu ORAL	Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Gıyas ŞÜKÜROĞLU	Serbest Araştırmacı
Dr. Nazrin ALİZADA	Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Selin BAYRAK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Shohkrukhbek OLİMOV	Özbekistan Gazetecilik ve İletişim Üniversitesi

Editör Notu / Editorial Note

Uluslararası Beşerî Bilimler ve Eğitim Dergisi, 22. Sayı ile birlikte, yayın hayatındaki onuncu yılını tamamlamış bulunmaktadır. Dergimiz, yayına ilk çıktığı günden beri, Türk bilim dünyasına özgün çalışmalarla katkıda bulunma iddiasında olmuştur. Bu iddiasında Türk bilim hayatının geleceği olan genç bilim adamlarına fırsat tanımak her zaman önceliklerimiz arasında yer almıştır. Derginin kriz anlarında Saadettin Hocamızın “Evlat, biz bu dergiyi Türk çocukları için bir okul olarak görüyoruz!” şeklindeki ifadesi, bize azim kaynağı teşkil etmiş ve çalışma düsturumuz hâline gelmiştir. Dergimiz, ilmî yaklaşımdan ödün vermeden her zaman “karıncanın tabiatı”nı kendine örnek alan insanların çabaları ile bugünlere gelmiştir. Ancak “karınca tabiatı”, derginin uluslararası kimliği ile koşut devam etmiştir. Uluslararası kimliğimizin hudutlarını ise “millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne” çıkartmayı bize işaret eden irade teşkil etmiştir. Bu yaklaşımımız devam etmektedir ve edecektir.

***

Maalesef, bölgemizde savaş, çemberini genişleterek devam etmektedir. Geçen sayımızın Editör Notu’nda, “Kendi evlerinin enkazı altından çıkarılan bebeklerin cansız bedenleri bütün dünyada bir “Durun artık! Yeter!” nidası çıkarması gerekirken tek duyduğumuz bombalar altında can veren mazlumların inlemeleri.” Şeklinde bir serzenişte bulunmuştuk. Şükür ki bu nidanın dünyadan yükselmeye başladığına şahit olmaktayız. Bazı devletler, asırlardır üç dinin insanların kanlarına doymayan o mübarek topraklarda cereyan eden utanç verici rezillikler karşısında seslerini yükseltmeye başlamıştır. Ancak milletler arası camiada yükselen seslere rağmen, saldırgan, talanını artırmıştır. Talan ettiği arazinin sathını genişletmiş ve kanına girdiği mazlumların çeşidini artırmıştır. Zalime lanet, mazluma dua okumaktan başka bir şey gelmemektedir maalesef elimizden...

***

Dergimizin bu sayısı da yine birbirinden değerli, on iki telif makale ile çıkıyor. Tarihten eğitim bilimlerine, ruh biliminden dil bilimine pek çok konuyu içeren makalelerin çeşitliliği, bir taraftan dergimiz için bir övünç kaynağı iken diğer taraftan Türk bilim hayatı için de umut verici bir hadisedir. Bu sayımızda yer alan çalışmaların başlıklarını şöyle sıralayabiliriz:

- Azerbaycan Üniversiteleri'nde Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
Determining the Organ Donation Attitudes and Altruism Levels of Teacher Candidates
Fen Eğitiminde Artırılmış Gerçeklik Konulu Türkiye Adresli Lisansüstü Tezlerin Analizi
II. Abdülhamid Dönemi İptidai Mekteplerinde Okutulan 1903 Tarihli Ahlak Risalesi
İran Anayasasında İdare Hukukunun Temel İlkeleri ve İdarenin Anayasallaşma Süreci
İran Meşrutiyet Meclisi'nin Bombalanmasından Beyaz Teröre: Vladimir Platonoviç Lyahov
Korece ve Türkçede Sıfat-Fiil Yapısının Karşılaştırmalı İncelemesi
Panik Bozukluğunda Bilişsel Davranışçı Terapi: Bir Vaka Sunumu
Pozitif Psikolojik Sermaye ve İş Stresi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Türkü Geleneğinin Yeni Medyadaki Görünümü: “Sen Türkülerini Söyle” Adlı Program Örneği
Ulup Destanı'ndaki İyi Ruhlar
Yapay Zekâ ile Toplumsal Dönüşüm: Sosyolojik Perspektif

Dergimizin bu sayısını, Cumhuriyetimizi bize hediye eden iradeye ve bu uğurda şehit düşenlerin aziz hatıralarına armağan ederken, çalışma arkadaşlarım Prof. Dr. Halil Turgut, Dr. Öğr. Üyesi Gürcan LOKMAN, Saffet Alp YILMAZ ve Araş. Gör. Serkan YÜKSEL'e; alan editörlerimiz Prof. Dr. Bilal GENÇ, Prof. Dr. Zihniye OKRAY, Doç. Dr. Recep TEK, Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT, Dr. Öğr. Üyesi Cemal YORGANCIOĞLU ve Dr. Öğr. Üyesi Eyüp POLAT'a teşekkürü bir borç biliyorum.

Gayret bizden Tevfik Allah'tan...

Doç. Dr. Gökçe Yükselen PELER

Kayseri